

ATLAS GRZYBÓW

☠ Trujących ☠

Informacje ogólne

Królestwo grzybów stanowi najliczniejszą grupę organizmów żywych na ziemi. Ocenia się, że istnieje od 1,5 do 2 milionów gatunków. Obecnie opisanych jest około 100 tys. gatunków grzybów.

Występowanie:

- Na lądzie
- W wodach śródlądowych
- W wodach morskich

Rodzaje owocnika

- Kapeluszowe;
- Bulwiaste – trufle;
- Kuliste - purchawki i tęgoskór pospolity;
- Rozgałęzione krzaczkowato – szmaciak;
- Kopytka i konsolki – huba

Grzyby zbieramy głównie dla ich walorów smakowych i aromatycznych, stanowią świetną przyprawę i urozmaicają pożywienie. Ponadto są pokarmem nisko kalorycznym, zawierają witaminy z grupy B, D i E, sole mineralne, związki potasu i żelaza, mikroelementy, cynk, jod, kobalt i inne w zależności od gatunku. Niektóre gatunki grzybów zawierają substancje toksyczne, które powodują zatrucia pokarmowe, a nawet śmiertelne.

Aby uniknąć zatrucia grzybami należy nauczyć się rozpoznawać gatunki grzybów jadalnych i umieć odróżnić je od podobnych do nich gatunków grzybów trujących i niejadalnych.

Spis treści

Muchomor czerwony	4
Zasłonak rudy	5
Hełmówka obrzeżona	6
Dzwonkówka trująca	7
Strzępiak ceglasty	8
Maślanka wiążkowa	9
Pieczarka żółtawa	10
Gąska siarkowa	11
Goryczak żółciowy	12
Borowik szatański	13
Mleczaj wełnianka	14
Lisówka pomarańczowa	15

Muchomor czerwony

**Śmiertelnie
trujący!**

Dorosły muchomor czerwony ma około 20 cm wysokości trzonka i tyle samo średnicy kapelusza. Kapelusz u młodych okazów ma kształt kuli, potem stopniowo się spłaszcza, aż do wgłębionej formy przypominającej nieco półmisek. Blaszki są bladeżółte, wpadające w biel. Cechują się gęstym rozmieszczeniem i są wolne, tzn. nie są przymocowane do trzonka. Zawiera on toksyczne substancje takie jak muskaryna, kwas ibotenowy i muscymol. Główne objawy zatrucia to duszności.

Inne nazwy:

Amanita muscaria,
Amanitaceae,
Agaricales.

Domena	eukarionty
Królestwo	grzyby
Typ	podstawczaki
Klasa	pieczarniaki
Rząd	pieczarkowce
Rodzina	muchomorowate
Rodzaj	muchomor
Gatunek	muchomor czerwony

Zasłonak rudy

**Śmiertelnie
trujący!**

Zasłonak rudy jest śmiertelnie trującym gatunkiem grzybów. Okazy zasłonaka można spotkać na wielu obszarach Europy i w Kolumbii Brytyjskiej w Kanadzie. W naszym kraju grzyb ten występuje sporadycznie. Z tego powodu figuruje na Czerwonej Liście roślin i grzybów Polski, ma status R, co oznacza, że jest potencjalnie zagrożony. Rośnie w lasach liściastych i mieszanych od sierpnia do października. Zwykle można go spotkać na nizinach, pogórzach, w górach.

Inne nazwy:

Cortinarius orellanus,
Cortinarius rutilans,
Dermocybe orellana.

Domena	eukarionty
Królestwo	grzyby
Typ	podstawczaki
Klasa	pieczarniaki
Rząd	pieczarkowce
Rodzina	zasłonakowate
Rodzaj	zasłonak
Gatunek	zasłonak rudy

Hełmówka obrzeżona

Ma zazwyczaj bladobeżowy lub żółtobrunatny kolor, a jego trzon jest ciemnobrunatny w kształcie walca. Hełmówka porasta pnie drzew i rośnie na ściółce. Owocuje od sierpnia do końca jesieni. Podobnie, jak w przypadku wieruszki, miąższ tego grzyba także pachnie mąką. Tą cechą warto kierować się w trakcie grzybobrania, aby nie pomylić go z łuszczakiem zmiennym (który dodatkowo jest ciemniejszy i ma charakterystyczne łuski na powierzchni. Może być śmiertelnie trujący.

Inne nazwy:

Galera marginata,
Naucoria autumnalis,
Pholiota unicolor.

Domena	eukarionty
Królestwo	grzyby
Typ	podstawczaki
Klasa	pieczarniaki
Rząd	pieczarkowce
Rodzina	podziemniczkowate
Rodzaj	hełmówka
Gatunek	hełmówka obrzeżona

Dzwonkówka trująca

**Śmiertelnie
trujący!**

Występuje od końca maja do jesieni. Rośnie w lasach liściastych, zwłaszcza pod dębami i bukami. Grzyba tego znaleźć można przede wszystkim na terenach podgórskich oraz w górach. Jest grzybem trującym. Spożycie jej w niewielkiej ilości wywołuje zaburzenia żołądkowo-jelitowe, biegunkę, bolesne wymioty i utratę sił. Zjedzenie dużej ilości tego grzyba może doprowadzić do śmiertelnego zatrucia. Znajduje się na Czerwonej Liście, o nieokreślonym zagrożeniu.

Inne nazwy:

Agaricus lividus Bull,
Entoloma lividum,
Rhodophyllus lividus.

Domena	eukarionty
Królestwo	grzyby
Typ	podstawczaki
Klasa	pieczarniaki
Rząd	pieczarkowce
Rodzina	dzwonkówkowate
Rodzaj	dzwonkówka
Gatunek	dzwonkówka trująca

Strzępiak ceglasty

**Śmiertelnie
trujący!**

Występuje od maja do początku października. Rośnie w lasach, parkach, na alejach, w zaroślach pod drzewami liściastymi - najczęściej znaleźć go można pod bukami, lipami, sosnami i dębami. Strzępiak ceglasty jest grzybem śmiertelnie trującym - zawiera 500 razy więcej muskaryny niż muchomor czerwony. Już spożycie około 10-20 g surowego okazu może doprowadzić do zatrucia u osób dorosłych, natomiast u dzieci może doprowadzić do zatrucia śmiertelnego.

Inne nazwy:

Inocybe erubescens,
Inocybe patouillardii,
Inocybe trinii.

Domena	eukarionty
Królestwo	grzyby
Typ	podstawczaki
Klasa	pieczarniaki
Rząd	pieczarkowce
Rodzina	strzępiakowate
Rodzaj	Inosperma
Gatunek	strzępiak ceglasty

Maślanka wiązkowa

Występuje od wiosny do późnej jesieni – od kwietnia do grudnia. Rośnie na niżu i w górach, w lasach, poza lasami, na pniakach i obumarłych korzeniach różnych drzew i krzewów. Występuje gromadnie. Czasami znaleźć go można również na drewnie budowlanym. Maślanka wiązkowa jest grzybem trującym. Jego spożycie zaburza procesy trawienne i prowadzi do zapalenia śluzówki układu pokarmowego. Objawy pojawiają się zwykle po 3 godzinach od spożycia.

Inne nazwy:

Agaricus fascicularis,
Geophila fascicularis,
Hypholoma fasciculare.

Domena	eukarionty
Królestwo	grzyby
Typ	podstawczaki
Klasa	pieczarniaki
Rząd	pieczarkowce
Rodzina	pierścieniakowate
Rodzaj	maślanka
Gatunek	maślanka wiązkowa

Pieczarka żółtawa

Pieczarka żółtawa występuje zarówno w lasach liściastych i iglastych. Często rośnie także w pobliżu dróg, w zaroślach, na łąkach oraz w ogrodach i parkach. Owocnik pieczarki żółtawej osiąga średnice od 4 do 15 cm. U młodych osobników ma kształt półkulisty, później zaczyna przypominać trapez, a następnie staje się wypukły. Pieczarka ta jest grzybem trującym i pod żadnym pozorem nie wolno jej spożywać. W przypadku zatrucia należy skontaktować się z lekarzem.

Inne nazwy:

Agaricus xanthodermus,
Pratella xanthoderma,
Psalliota xanthoderma.

Domena	eukarionty
Królestwo	grzyby
Typ	podstawczaki
Klasa	pieczarniaki
Rząd	pieczarkowce
Rodzina	pieczarkowate
Rodzaj	pieczarka
Gatunek	pieczarka żółtawa

Gąska siarkowa

Gąska siarkowa to szeroko rozpowszechniony, miejscami bardzo pospolity grzyb, rozpowszechniony w całej Eurazji. Zasiedla rozmaite typy lasów, gdzie wchodzi w mikoryzy ze świerkiem, jodłą i sosną, czasem też bukiem i dębem. Z powodu swej toksyczności gąska siarkowa jest niejadalna. Znalaziono jednak dla niej zastosowanie jako organizmu modelowego w badaniach nad mikoryzą. Grzyb mocno przypomina jadalną, handlowaną w Polsce gąskę zieloną.

Inne nazwy:

Agaricus sulphureus,
Tricholoma sulphureum,
Gyrophila sulphurea.

Domena	eukarionty
Królestwo	grzyby
Typ	podstawczaki
Klasa	pieczarniaki
Rząd	pieczarkowce
Rodzina	gąskowate
Rodzaj	gąska
Gatunek	gąska siarkowa

Goryczak żółciowy

Goryczak żółciowy nie jest grzybem trującym i nie ma również nic wspólnego z szataniem, poza tym, że oba gatunki należą do rodziny borowikowatych. Te „pomówienia” wynikają w dużej mierze z braków w edukacji mykologicznej, które nie zniechęcają nas jednak wcale od chodzenia na grzyby. Wszystkim nieczującym się pewnie na leśny gruncie należy więc jednoznacznie naznaczyć, że goryczaków żółciowych nie zbieramy, ale też nie musimy się ich bać.

Inne nazwy:

Boletus alutarius,
Tylopilus felleus,
Psalliota xanthoderma.

Domena	eukarionty
Królestwo	grzyby
Typ	podstawczaki
Klasa	pieczarniaki
Rząd	borowikowce
Rodzina	borowikowate
Rodzaj	goryczak
Gatunek	goryczak żółciowy

Borowik szatański

Diablik, szatan, smoczy łeb – trudno o bardziej demoniczne przydomki dla trującego gatunku grzyba. Borowik szatański, jest całkowitym przeciwieństwem borowika szlachetnego. Ów czarny charakter wśród borowikowatych wyróżnia bowiem purpurowy trzon i (u starszych okazów) woń padliny lub zgniłej cebuli. *Rubroboletus satanas* jest rzadkością w naszych lasach, a charakterystyczne cechy wyglądu tego gatunku przemawiają nawet do niewprawionych grzybiarzy.

Inne nazwy:

Boletus crataegi,
Suillus satanas,
Tubiporus satanas.

Domena	eukarionty
Królestwo	grzyby
Typ	podstawczaki
Klasa	pieczarniaki
Rząd	borowikowce
Rodzina	borowikowate
Rodzaj	<i>Rubroboletus</i>
Gatunek	borowik szatański

Mleczaj wełnianka

Mleczaj wełnianka rośnie w lasach i parkach towarzysząc brzoitom. Znaleźć go można w warstwie opadłych liści i traw oraz w towarzystwie mchów. Mleczaj wełnianka występuje od lipca do listopada. Mleczaj wełnianka jest uważany w większej części Europy za grzyb niejadalny o lekkich właściwościach trujących. Może on powodować słabe zatrucia, które objawiają się wymiotami, biegunką i nudnościami. Długie gotowanie pozbawia go trujących właściwości.

Inne nazwy:

Agaricus tormentosus,
Galorrheus tormentosus,
Lactaria tormentosa.

Domena	eukarionty
Królestwo	grzyby
Typ	podstawczaki
Klasa	pieczarniaki
Rząd	gołąbkowce
Rodzina	gołąbkowate
Rodzaj	mleczaj
Gatunek	mleczaj wełnianka

Lisówka pomarańczowa

Lisówkę pomarańczową można łatwo pomylić z kurką. Lisówka pomarańczowa uznawana jest za grzyb niejadalny, jednak niektórzy uważają, że nie jest ona szkodliwa. Niemniej jednak grzyb ten zjedzony w większych ilościach może spowodować zaburzenia gastryczne, które przypominają zatrucie. Występuje w wilgotnych lasach sosnowych, świerkowych lub mieszanych. Rośnie również w mchu oraz na spróchniałych pniach i gałęziach. Rośnie od września do listopada.

Inne nazwy:

Hygrophoropsis aurantiaca,
Clitocybe aurantiaca,
Merulius aurantiacus.

Domena	eukarionty
Królestwo	grzyby
Typ	podstawczaki
Klasa	pieczarniaki
Rząd	borowikowce
Rodzina	lisówkowate
Rodzaj	lisówka
Gatunek	lisówka pomarańczowa

